

10. Szerződés Franciaország és Yatenga királyság között (1895)

Yatenga a jelenlegi Mali és Felső-Volta határán, jobbára a felső-voltai területen létesült királyság; kialakulása a 13. századra tehető. A 19. század végén belső harcok folytak Piga naba (király) trónjának utódlásáért. Bár Patougou naba már elfoglalta a trónt, még javában harcok dúltak Ouahigouya főváros körül, amikor a francia Gyarmatügyi Minisztérium utasította francia-szudáni főkormányzóját a Yatengával és más környező állam-szervezetekkel (Mossi, Gourounsi) való szerződések gyors megkötésére, hogy ezzel megelőzzék a Niger folyó felé előretörő angolokat. Ezért kínálta fel a yatengai fővárosba látogató Destenave kapitány a francia védelmet Patougounak, vetélytársaival szemben, amit ez a szerződés szentesít.

A Francia Köztársaság nevében, egyfelől Albert Grodet úr, a Becsületrend tisztje, és a Szudán kormányzójának képviselőjében megjelent Destenave tiszteletbeli gyalogsági kapitány,
másrésről

Patougou-naba, Yatenga királya között az alábbi szerződést kötötték:

1. cikk – Yatenga királya királyságát Franciaország protektorátusa alá helyezi mind a maga, mind pedig örökösei nevében.
2. cikk – Yatenga királya elfogad egy helytartót, kísérettel együtt, amelynek létszámát a mi belátásunkra bízza.
3. cikk – Yatenga királya a jövőben csak akkor köthet új szerződést, ha erre a képviselőinek közvetítése útján elnyerte a Francia Köztársaság kormányának engedélyét.
4. cikk – Yagenga királya kötelezi magát, hogy védelmet biztosít minden francia és francia alattvaló számára, aki Yatengába jön kereskedni és hogy áruikra semmiféle vámot nem vet ki.
5. cikk – A Francia Köztársaság segítséget és védelmet ígér Yatengának a szomszédos országok támadásai ellen.
6. cikk – Védelmünk megtisztelő tanúbizonyságaként Yatenga királya egy francia zászlót kapott, amelynek megőrzésére kötelezi magát.

Készült Ouahigouyaban, 1895. május 18-án, négy példányban, az első és a második Szudán Kormányzójának címezett, a harmadik Yatenga királyának adatott át, a negyediket pedig a misszió levéltárában őrzik meg.

Alíráások: Destenave, Voulet hadnagy, Margaine hadnagy, Baba Konaré, a misszió tolmácsa.

Közli: Nazi Boni, id. mű p. 292.